

Határozatok Tára

EVGENI TANCHEV
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2020. december 17.¹

C-128/19. sz. ügy

**Azienda Sanitaria Provinciale di Catania
kontra
Assessorato della Salute della Regione Siciliana,
AU
részvételével**

(a Corte suprema di cassazione [semmitőszék, Olaszország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Állami támogatás – A »létező támogatás« és az »új támogatás« fogalma – 702/2014/EU rendelet – Az állatbetegségek megelőzésével, megfékezésével és felszámolásával kapcsolatos költségek fedezéséhez, valamint az ilyen betegségek által okozott károk orvoslásához nyújtott támogatás – 1408/2013/EU rendelet – Csekély összegű támogatás”

1. A jelen ügyben felmerülő jogvita egy 1989-ben Szicília tartomány által elfogadott jogalkotási intézkedésen alapul, amely kártalanítás megfizetését írta elő az egyes betegségekkel történő megfertőződés miatt levágott állatok tulajdonosai részére. Az évek során e kártalanítást több alkalommal Szicília tartomány által hozott jogszabályok révén finanszírozták. AU szicíliai állattenyésztő az említett kártalanítás megfizetését követelte a nemzeti bíróságok előtt, egy 2005. évi tartományi törvény alapján, amely legutóbb rendelkezett a kártalanítás finanszírozásáról. A Bíróság elé terjesztett kérdés az, hogy az említett kártalanítás az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének értelmében vett állami támogatásnak minősül-e, és ha igen, ezt az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésének megsértésével hajtották-e végre.

2. A nehézséget az jelenti, hogy bár az eredeti 1989-es jogszabály és több finanszírozási törvény kapcsán a Bizottság engedélyező határozatot hozott, ez a 2005. évi törvény vonatkozásában nem áll fenn. Felmerült tehát a kérdés, hogy az utóbbi törvény a Bizottság által a korábbi finanszírozási jogszabályok vonatkozásában megadott engedély hatálya alá tartozik-e.

3. Ennélfogva a jelen ügy arra kínál lehetőséget a Bíróság számára, hogy iránymutatást adjon az „új támogatás” fogalmát – amelyet végrehajtása előtt be kell jelenteni a Bizottságnak –, illetve a „létező támogatás” fogalmát illetően, amelyre e követelmény nem vonatkozik, mivel már engedélyezték, vagy (többek között) mivel korlátozott mértékben egy már engedélyezett támogatást módosít.

¹ Eredeti nyelv: angol.

I. Jogi háttér

A. Az uniós jog

4. Az [EUMSZ 108. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet² 1. cikke szerint:

„E rendelet alkalmazásában:

[...]

b) a »létező támogatás«:

[...]

ii. engedélyezett támogatás, azaz olyan támogatási programok és egyedi támogatások, amelyeket a Bizottság vagy a Tanács engedélyezett;

[...]

c) az »új támogatás«: olyan támogatás, azaz támogatási program és egyedi támogatás, amely nem létező támogatás, beleértve a létező támogatások módosítását is;

[...]”

B. Az olasz jog

5. A 12/1989. sz. szicíliai tartományi törvény³ 1. cikke ekképp rendelkezik:

„(1) A később módosított és felváltott 1964. június 9-i 615. sz., 1968. január 23-i 33. sz. és 1968. január 23-i 34. sz. törvényeknek megfelelően a hatályos nemzeti rendelkezések által előírt kártalanítás felett a tuberkulózissal, brucellózissal és leukózissal sújtott szarvasmarha-gazdaságok, valamint a brucellózissal sújtott juh- és kecskegazdaságok helyreállítása céljából kártalanítást kell fizetni a tuberkulózissal, brucellózissal és leukózissal fertőzöttségük miatt levágott és/vagy kiselejtezett szarvasmarhák, valamint a brucellózissal fertőzöttségük miatt levágott és/vagy kiselejtezett juh- és kecskefélék tulajdonosainak, az e törvény mellékletében szereplő táblázatban megjelölt mértékig.

[...]

(4) Az előző bekezdésekben hivatkozottakkal megegyező okokból, az állattenyésztő gazdaságok helyreállítási intézkedéseinek megkönnyítése érdekében a hatályos nemzeti rendelkezések által előírt kártalanítás felett minden megvizsgált állat után 2000 ITL fizetendő az 1968. június 1-jei és 1968. június 3-i miniszteri rendeletekben hivatkozott műveletek elvégzésére jogosult állategészségügyi szakemberek részére. A kártalanítás teljes összege semmilyen esetben nem haladhatja meg a 3000 ITL-t.

² HL 1999. L 83., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. kötet, 1. fejezet, 339. o.

³ Legge Regione Sicilia 5 giugno 1989, n. 12 – Interventi per favorire il risanamento e il reintegro degli allevamenti zootecnici colpiti dalla tubercolosi, dalla brucellosi e da altre malattie infettive e diffusive e contributi alle associazioni degli allevatori (A tuberkulózissal, brucellózissal, valamint más fertőző és járványos megbetegedésekkel sújtott állatállományok meggyógyításának és helyreállításának elősegítését célzó intézkedések és az állattenyésztő egyesületeknek nyújtott támogatásokról szóló, 1989. június 5-i 12/1989. sz. szicíliai tartományi törvény, a továbbiakban: 12/1989. sz. szicíliai tartományi törvény).

(5) E cikk alkalmazásának céljából a jelen költségvetési évre 7000 millió ITL, az 1990. és 1991. költségvetési évekre pedig évenként 6000 millió ITL kiadás kerül engedélyezésre.”

6. A 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény⁴ 25. cikkének (16) bekezdése ekképp rendelkezik:

„A 2000. december 23-i 32. sz. tartományi törvény 134. cikke értelmében és azzal összhangban [a 12/1989. sz. szicíliai tartományi törvény] 1. cikkében rögzített célok megvalósítása céljából 20 000 000 euró fordítható a fertőző betegségekkel 2000 és 2006 között történő megfertőződés miatt levágott állatok tulajdonosainak a szicíliai helyi egészségügyi hatóságtól járó összegek megfizetésére, valamint a gyógyításba bevont szabadfoglalkozású állatorvosoknak az említett évekre járó illetmény megfizetésére. Az e bekezdésben meghatározott célok megvalósítására a 2005-ös költségvetési évben 10 000 000 euró (417702-es fejezet, 10.3.1.3.2-es alapelőirányzat) költhető el. Az ezt követő költségvetési évek tekintetében a módosított 1999. április 27-i 10. sz. tartományi törvény 3. cikke (2) bekezdésének i. pontja értelmében kell rendelkezni.”

II. Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

7. AU állattenyésztő az eredetileg a 12/1989. sz. szicíliai tartományi törvény 1. cikkében, majd a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdésében az állattenyésztői ágazat brucellózissal fertőzött állatok levágására kötelezett szereplőinek javára előírt kártalanítás megfizetését követelte.

8. AU olyan végzés kibocsátást kérte a Giudice unico del Tribunale di Cataniától (a cataniai bíróság egyesbírája, Olaszország), amely arra kötelezi az Azienda Sanitaria Provinciale di Cataniát (a továbbiakban: ASPC), hogy fizessen meg 11 930,08 eurót a fertőző betegséggel érintett állatok levágása utáni kártalanításként. A Giudice unico del Tribunale di Catania (a cataniai bíróság egyesbírája) a 81/08. sz. végzésével helyt adott e kérelemnek.

9. 2008. április 21-én az ASPC a 81/08. sz. végzés hatályon kívül helyezését kérte a Giudice unico del Tribunale di Cataniától (a cataniai bíróság egyesbírája). A Giudice unico del Tribunale di Catania (a cataniai bíróság egyesbírája) 2011. június 3/8-i 2141/2011. sz. ítéletével a helyt adott e kérelemnek, és hatályon kívül helyezte a 81/08. sz. végzést.

10. 2012. július 23-án AU fellebbezést nyújtott be a Corte d'appello di Cataniához (cataniai fellebbviteli bíróság, Olaszország), a 2141/2011. sz. ítélet hatályon kívül helyezését kérve. 2013. július 24-i 1469/2013. sz. ítéletével a Corte d'appello di Catania (cataniai fellebbviteli bíróság) helyt adott a fellebbezésnek, felülvizsgálta a 2141/2011. sz. ítéletet és elutasította az ASPC 81/08. sz. végzés hatályon kívül helyezése iránti kérelmét.

11. Az ASPC a Corte d'appello di Catania (cataniai fellebbviteli bíróság) előtt különösen arra hivatkozott, hogy a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése által előírt kártalanítás állami támogatásnak minősül, amely nem hajtható végre azt megelőzően, hogy azt a Bizottság a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánította volna, amire nem került sor. A Corte d'appello di Catania (cataniai fellebbviteli bíróság) elutasította ezt az érvet, először azzal az indokkal, hogy 2002. december 11-i határozatával⁵ a Bizottság értékelte azon tartományi törvények – vagyis az

⁴ Legge Regione Sicilia 22 dicembre 2005, n. 19 – Misure finanziarie urgenti e variazioni al bilancio della Regione per l'esercizio finanziario 2005. Disposizioni varie (A sürgős pénzügyi intézkedésekről és a tartomány 2005. költségvetési évre szóló költségvetésének módosításáról szóló, 2005. december 22-i 19. sz. szicíliai tartományi törvény. Vegyes rendelkezések) (a továbbiakban: 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény).

⁵ Az NN 37/98 (korábbi N 808/97) és NN 138/02 állami támogatásokról szóló, 2002. december 11-i bizottsági határozat – Olaszország (Szcília) – Járványos állatbetegségeket követő támogatás: Az 1997/40. sz. tartományi törvény 11. cikke, „A tartomány mérlegének és az állami erdészeti ügynökség mérlegének módosítása az 1997. költségvetési évre – Az 1997. augusztus 7-i 30. sz. tartományi törvény 49. cikkének módosítása” (NN 37/98. sz. támogatás) és az 1999/22. sz. tartományi törvény 7. cikke „Sürgős beavatkozások a mezőgazdasági ágazatban” (N 138/02. sz. támogatás) (C(2002) 4786) (a továbbiakban: a 2002. évi határozat).

1997/40. sz. szicíliai tartományi törvény⁶ 11. cikkének és az 1999/20. sz. szicíliai tartományi törvény⁷ 7. cikkének – belső piaccal való összeegyeztethetőségét, amelyek 1997-ben és az azt követő években finanszírozták a 12/1989. sz. szicíliai tartományi törvény 1. cikkében foglalt anyagi jogi normában előírt intézkedést; másodsor pedig azzal az indokkal, hogy a Bizottság e határozatban szereplő azon megállapítását, amely szerint az ilyen tartományi törvények összeegyeztethetők a belső piaccal, ki kellett terjeszteni a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdésére, amely szintén a 12/1989. sz. szicíliai tartományi törvény 1. cikkében előírt intézkedést finanszírozta.

12. 2014. március 7-én az ASPC fellebbezést nyújtott be a Corte d'appello di Catania (cataniai fellebbviteli bíróság) ítélete ellen a Corte suprema di cassazione-hoz (semmitőszék, Olaszország).

13. A Corte suprema di cassazione (semmitőszék, Olaszország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) Az [EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikk], valamint [az agrárágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatások]⁸ alapján [a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény] 25. cikkének (16) bekezdésében előírt rendelkezés – amely szerint »a 2000. december 23-i 32. sz. szicíliai tartományi törvény 134. cikke értelmében és azzal összhangban [a 12/1989. sz. szicíliai tartományi törvény] 1. cikkében rögzített célok megvalósítása céljából 20 000 000 euró fordítható a fertőző betegségekkel 2000 és 2006 között történő megfertőződés miatt levágott állatok tulajdonosainak a szicíliai helyi egészségügyi hatóságtól járó összegek megfizetésére, valamint a gyógyításba bevont szabadfoglalkozású állatorvosoknak az említett évekre járó illetmény megfizetésére. Az e bekezdésben meghatározott célok megvalósítására a 2005-ös költségvetési évben 10 000 000 euró (417702-es fejezet, 10.3.1.3.2-es alapelőirányzat) költhető el. Az ezt követő költségvetési évek tekintetében a módosított 1999. április 27-i 10. sz. tartományi törvény 3. cikke (2) bekezdésének i. pontja értelmében kell rendelkezni« – olyan állami támogatásnak minősül-e, amely az ilyen vállalkozások vagy termékek előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget?
- 2) Jóllehet [a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény] 25. cikkének (16) bekezdésében előírt rendelkezés – amely szerint »a 2000. december 23-i 32. sz. tartományi törvény 134. cikke értelmében és azzal összhangban [a 12/1989. sz. szicíliai tartományi törvény] 1. cikkében rögzített célok megvalósítása céljából 20 000 000 euró fordítható a fertőző betegségekkel 2000 és 2006 között történő megfertőződés miatt levágott állatok tulajdonosainak a szicíliai helyi egészségügyi hatóságtól járó összegek megfizetésére, valamint a gyógyításba bevont szabadfoglalkozású állatorvosoknak az említett évekre járó illetmény megfizetésére. Az e bekezdésben meghatározott célok megvalósítására a 2005-ös költségvetési évben 10 000 000 euró (417702-es fejezet, 10.3.1.3.2-es alapelőirányzat) költhető el. Az ezt követő költségvetési évek tekintetében a módosított 1999. április 27-i 10. sz. tartományi törvény 3. cikke (2) bekezdésének i. pontja értelmében kell rendelkezni« – főszabály szerint olyan állami támogatásnak minősülhet, amely az ilyen vállalkozások vagy termékek előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, megállapítható-e annak az [EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikkel] való összeegyeztethetősége azon indokok figyelembevételével, amelyek [a Bizottságot] [a 2002. évi határozatával] annak megállapítására készítették, hogy [az agrárágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatásokban] előírt feltételek teljesülése esetén [a 40/1997. sz. szicíliai tartományi törvény] 11. cikkében és [a 22/1999. sz. szicíliai tartományi törvény] 7. cikkében előírt hasonló szövegű rendelkezések összeegyeztethetők az [EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikkel]?”

6 Legge Regione Sicilia 7 novembre 1997, n. 40 – Variazioni al bilancio della Regione ed al bilancio dell'Azienda delle foreste demaniali della regione siciliana per l'anno finanziario 1997 – Assestamento. Modifica dell'articolo 49 della legge regionale 7 agosto 1997, n. 30 (Az 1997. költségvetési évre a tartomány mérlegének és a szicíliai állami erdészeti ügynökség mérlegének módosításáról szóló, 1997. november 7-i 40. sz. szicíliai tartományi törvény – Az 1997. augusztus 7-i 30. sz. tartományi törvény 49. cikkének módosítása) (a továbbiakban: 1997/40. sz. szicíliai tartományi törvény).

7 Legge Regione Sicilia 28 settembre 1999, n. 22 – Interventi urgenti per il settore agricolo (A mezőgazdasági ágazatban alkalmazott sürgős beavatkozásokról szóló, 1999. szeptember 28-i 22. sz. szicíliai tartományi törvény) (a továbbiakban 1999/22. sz. szicíliai tartományi törvény).

8 HL 2000. C 232., 17. o.

14. Írásbeli észrevételeket az ASPC, az Olasz Köztársaság és az Európai Bizottság nyújtott be. A Covid19-világjárvány okán a 2020. április 30-ra kitűzött tárgyalás elmaradt. Ehelyett a feleknek a tárgyalás előtt megküldött, szóban megválaszolandó kérdéseket az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23. cikke szerinti érdekeltekhez intézett, írásban megválaszolandó kérdésekké minősítették át. Ezenkívül az eljárási szabályzat 62. cikkének (1) bekezdésében szabályozott pervezető intézkedések útján további kérdések megválaszolására hívták fel az Olasz Köztársaságot. Az ASPC, az Olasz Köztársaság és az Európai Bizottság a Bíróság által előírt határidőn belül válaszolt e kérdésekre.

III. Elemzés

15. Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni a Bíróságtól, hogy a 12/1989. sz. szicíliai tartományi törvény 1. cikkében a fertőző betegségekkel történő megfertőződés miatt levágott állatok tulajdonosai javára előírt kártalanítás (a továbbiakban: szóban forgó kártalanítás), amelyet a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése alapján finanszíroznak, az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősül-e.

16. Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, hogy amennyiben az első kérdésre igenlő választ kell adni, a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése kapcsán „megállapítható-e annak az [EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikkel] való összeegyeztethetősége azon indokok figyelembevételével, amelyek [a Bizottságot] [a 2002. évi határozatával] annak megállapítására készítették, hogy [a 40/1997. sz. szicíliai tartományi törvény] 11. cikkében és [a 22/1999. sz. szicíliai tartományi törvény] 7. cikkében előírt hasonló szövegű rendelkezések összeegyeztethetők az [EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikkel]”.⁹

17. A Bíróság kérésének megfelelően a jelen indítványban az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés vizsgálatára szorítkozom. Az érvelés céljára tehát feltételezem, hogy a szóban forgó kártalanítás az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősül.

A. A Bíróság előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés megválaszolására vonatkozó hatásköre

18. A Bizottság előadja, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés elfogadhatatlan, mivel a Bíróságnak nincs hatásköre arra, hogy döntést hozzon a támogatási intézkedések belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően.

19. Úgy vélem, hogy a Bíróság rendelkezik hatáskörrel a második kérdés megválaszolására.

20. Nem vitás, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Bíróság nem dönthet valamely állami támogatás vagy támogatási program belső piaccal való összeegyeztethetőségéről sem, mivel ezen összeegyeztethetőség értékelése az uniós bíróság felügyelete mellett eljáró Bizottság kizárólagos hatáskörébe tartozik.¹⁰

⁹ Megjegyzem, hogy a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése, amelynek az EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikkel való összeegyeztethetősége az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első és második kérdés tárgyát képezi, nemcsak a szóban forgó kártalanítás finanszírozásáról rendelkezik, hanem a gyógyítási tevékenységekben részt vevő állategészségügyi szakemberek illetményének finanszírozásáról is, amelyet a 12/1989. sz. szicíliai tartományi törvény 1. cikke ír elő. Az alapeljárásban folytatott vita azonban csak a szóban forgó kártalanítást érinti, amely AU álláspontja szerint jár neki. Nem vonatkozik az állategészségügyi szakemberek illetményének megfizetésére. Ennélfogva a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikke (16) bekezdésének az EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikkel való összeegyeztethetőségét csak annyiban vizsgálom, amennyiben az a szóban forgó kártalanítás AU részére történő megfizetését érinti.

¹⁰ 2010. június 10-i Fallimento Traghetti del Mediterraneo ítélet (C-140/09, EU:C:2010:335, 22. pont); 2015. július 16-i BVVG-ítélet (C-39/14, EU:C:2015:470, 19. pont); 2019. december 19-i Arriva Italia és társai ítélet (C-385/18, EU:C:2019:1121, 83. pont).

21. Ugyanakkor úgy tűnik számomra, hogy a fenti 16. pontban felidézett második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság nem azt kívánja megtudni a Bíróságtól, hogy a szóban forgó kártalanítás összeegyeztethető-e a belső piaccal. Kiemelem, hogy a kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatalra utaló végzésben maga is megjegyzi, hogy „a nemzeti bíróság nem rendelkezik hatáskörrel annak eldöntésére, hogy [a szóban forgó kártalanítás] összeegyeztethető-e a belső piaccal, tekintettel arra, hogy [...] az ilyen értékelés elvégzése kizárólag a Bizottság feladata”.

22. Figyelemmel a második kérdésben szereplő, a 2002. évi határozatra való hivatkozásra, úgy vélem, hogy a kérdést előterjesztő bíróság inkább arról kíván meggyőződni, hogy a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése a 2002. évi határozat hatálya alá tartozik-e, aminek eredményeként azt végrehajtása előtt nem kellett volna bejelenteni a Bizottság részére, annak pedig nem kellett volna engedélyeznie azt.

23. E tekintetben megjegyzem, hogy az állami támogatásokra vonatkozó ellenőrzési rendszer keretében az eljárás eltérő aszerint, hogy a támogatás „létező” támogatás – amely, amint az alábbiakban kifejtem, a szóban forgó kártalanítás esete lenne, ha úgy kellene tekinteni, hogy az a 2002. évi határozat hatálya alá tartozik –, vagy pedig „új” támogatás. Míg az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése értelmében az új támogatásokat megfelelő időben be kell jelenteni a Bizottságnak, és azok nem hajthatók végre mindaddig, amíg a Bizottság végleges határozatot nem hoz, a létező támogatások az EUMSZ 108. cikk (1) bekezdésének megfelelően jogszerűen végrehajthatók, amíg a Bizottság nem állapítja meg a közös piaccal való összeegyeztethetlenségüket. Az új támogatásokkal szemben tehát a létező támogatások esetében nincs olyan követelmény, hogy azokat be kell jelenteni a Bizottságnak.¹¹

24. Ebből következően úgy tűnik számomra, hogy második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, hogy mivel a 2002. évi határozat korábban hasonló rendelkezéseket engedélyezett, a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése a 659/1999 rendelet 1. cikkének b) pontja értelmében vett létező állami támogatásnak minősül-e.

25. A Bizottság érvelésével ellentétben az ítélkezési gyakorlat szerint a Bíróság tájékoztathatja a kérdést előterjesztő bíróságot az uniós jog értelmezésére vonatkozó olyan szempontokról, amely lehetővé teszi számára annak eldöntését, hogy valamely nemzeti intézkedés létező támogatásnak vagy új támogatásnak minősül-e.¹²

26. Megállapítom, hogy a Bíróság rendelkezik hatáskörrel a második kérdés megválaszolására.

B. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés értékelése

27. Az alábbiakban először is azt vizsgálom meg, hogy a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése létező támogatásnak minősül-e, amelynek a végrehajtását előzetesen nem kell bejelenteni. Másodszor, mivel álláspontom szerint nem ez a helyzet, meg fogom vizsgálni, hogy ez az intézkedés az olasz kormány előadásának megfelelően ennek ellenére mentesülhet-e az

¹¹ 2013. július 18-i P. ítélet (C-6/12, EU:C:2013:525, 36. pont); 2015. március 19-i OTP Bank ítélet (C-672/13, EU:C:2015:185, 35. pont); 2016. október 26-i DEI kontra Bizottság ítélet (C-590/14 P, EU:C:2016:797, 45. pont); 2017. június 27-i Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania ítélet (C-74/16, EU:C:2017:496, 86. pont); 2018. szeptember 20-i Carrefour Hypermarket és társai ítélet (C-510/16, EU:C:2018:751, 25. pont). Lásd még: Sharpston főtanácsnok P. ügyre vonatkozó indítványa (C-6/12, EU:C:2013:69, 22–26. és 35. pont); Wahl főtanácsnok Fallimento Traghetti del Mediterraneo ügyre vonatkozó indítványa (C-387/17, EU:C:2018:712, 37–41. pont).

¹² 2018. december 13-i Rittinger és társai ítélet (C-492/17, EU:C:2018:1019, 43. pont).

EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség alól azzal az indokkal, hogy a 702/2014/EU bizottsági rendelet¹³ szerinti csoportmentesség hatálya alá tartozik, vagy pedig, amint azt a Bizottság állítja, hogy e kártalanítás az említett követelmény alól azért mentesülhet, mert az 1408/2013/EU bizottsági rendelet¹⁴ értelmében vett csekély összegű támogatásnak minősül.

1. A 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése létező támogatásnak minősül-e?

28. Az ASPC előadja, hogy a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése összeegyeztethetetlen az EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikkel. Az ASPC szerint ennek oka először is az, hogy az intézkedést nem jelentették be a Bizottságnak; másodszor, a Bizottság a 2002. évi határozatban úgy tekintette, hogy hasonló intézkedéseket az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésének megsértésével hajtottak végre; harmadszor, a 2002. évi határozat kötelező a nemzeti bíróságokra nézve.

29. Az olasz kormány előadja, hogy a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdését úgy kell tekinteni, mint amely összeegyeztethető az EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikkel. Az olasz kormány álláspontja szerint e jogszabály megfelel a 702/2014 rendelet 26. cikkében rögzített feltételeknek, és ennél fogva mentesül az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség alól. E jogszabályt a belső piaccal összeegyeztethetőnek kell tekinteni, mivel a Bizottság a 2002. évi határozatban azt állapította meg, hogy hasonló intézkedések az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése c) pontjának hatálya alá tartoznak. E megállapítást a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikke (16) bekezdésének vonatkozásában is meg kell erősíteni.

30. A Bizottság nem javasol érdemi választ az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésre, mivel úgy véli, hogy ez a kérdés elfogadhatatlan.

31. Úgy vélem, hogy a 2002. évi határozatban értékelt intézkedések létező támogatásnak minősülnek, viszont a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése az ilyen intézkedések olyan módosítását képezi, amely nem tisztán formai vagy adminisztratív jellegű, így azt új támogatásnak kell tekinteni, és mint ilyet, végrehajtása előtt be kell jelenteni.

32. Amint azt a fenti 23. pontban említettem, nem vitatott, hogy valamely állami intézkedés létező vagy új támogatásként való minősítése jelentős jogkövetkezményekkel jár, különösen az alkalmazandó eljárást illetően.

33. Az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése szerint az új támogatásokat végrehajtásuk előtt be kell jelenteni a Bizottságnak, annak pedig engedélyeznie kell őket. A Bizottság engedélye nélkül nyújtott új támogatás jogellenes. Ebben az esetben a Bizottságnak meg kell vizsgálnia, hogy az említett támogatás összeegyeztethető-e a belső piaccal, és ha azt állapítja meg, hogy nem, akkor el kell rendelnie a visszatéríttetését, kivéve ha ez ellentétes lenne az uniós jog valamely általános elvével.¹⁵ A nemzeti bíróságok feladata ugyanis a nemzeti jogukkal összhangban az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése megsértésének minden következményét megállapítani mind a támogatási intézkedések végrehajtásáról szóló jogi aktusok érvényességét, mind pedig az e rendelkezés megsértésével nyújtott pénzügyi támogatások visszatéríttetését illetően.¹⁶

¹³ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének alkalmazásában a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatások bizonyos kategóriáinak a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról szóló, 2014. június 25-i rendelet (HL 2014. L 193., 1. o.; helyesbítés: HL 2020. L 191., 6. o.).

¹⁴ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2013. december 18-i rendelet (HL 2013. L 352., 9. o.).

¹⁵ Lásd a 659/1999 rendelet 1. cikkének f) pontját és 14. cikkének (1) bekezdését.

¹⁶ 2015. november 11-i Klausner Holz Niedersachsen ítélet (C-505/14, EU:C:2015:742, 24., 26. és 46. pont); 2019. március 5-i Eesti Pagar ítélet (C-349/17, EU:C:2019:172, 89., 92. és 95. pont); 2019. december 19-i Arriva Italia és társai ítélet (C-385/18, EU:C:2019:1121, 84., 87. és 88. pont).

34. A létező támogatásokat illetően az EUMSZ 108. cikk (1) bekezdéséből az következik, hogy amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy egy létező támogatási program nem vagy már nem összeegyeztethető a belső piaccal, akkor megfelelő intézkedéseket kell javasolnia az érintett tagállamnak, például e program módosítását vagy megszüntetését. Amennyiben a tagállam elfogadja ezeket az intézkedéseket, akkor köteles végrehajtani azokat. Ha az érintett tagállam nem fogadja el a javasolt intézkedéseket, akkor a Bizottság megindíthatja a hivatalos vizsgálati eljárást.¹⁷ Ebből következik, hogy a létező támogatást nem kell bejelenteni és az jogszerűen végrehajtható mindaddig, amíg a Bizottság nem állapítja meg róla, hogy összeegyeztethetetlen a belső piaccal.¹⁸

35. A létező támogatás fogalmát, noha az az EUMSZ 108. cikk (1) bekezdésében is szerepel, e rendelkezésben nem határozzák meg. Ezért a másodlagos jogban, különösen pedig a 659/1999 rendeletben szereplő meghatározásokra kell hivatkozni.

36. A 659/1999 rendelet 1. cikkének b) pontja szerint létező támogatás többek között az „engedélyezett támogatás”, azaz „olyan támogatási programok és egyedi támogatások, amelyeket a Bizottság vagy a Tanács engedélyezett” (e rendelkezés ii. pontja).¹⁹

37. A 659/1999 rendelet 1. cikkének c) pontja szerint ugyanis „új támogatás” az „olyan támogatás, [...] amely nem létező támogatás, beleértve a létező támogatások módosítását is”. A 794/2004 rendelet²⁰ 4. cikkének (1) bekezdése szerint a létező támogatás módosítása alatt „– a tisztán formai vagy adminisztratív jellegű módosítások kivételével – minden olyan változtatás értendő, amely nem befolyásolhatja a támogatási intézkedésnek a [belső] piaccal való összeegyeztethetőségének értékelését [helyesen: bármilyen változtatás értendő, kivéve a tisztán formai vagy adminisztratív jellegű módosításokat, amelyek nem befolyásolhatják a támogatási intézkedés {belső} piaccal való összeegyeztethetőségének értékelését]”.

38. E tekintetben a 794/2004 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének második mondata kimondja, hogy a „létező támogatási program eredeti költségvetésének legfeljebb 20%-os emelése azonban nem tekinthető a fennálló [helyesen: létező] támogatási program módosításának”. E rendelet 4. cikkének (2) bekezdése szerint az engedélyezett támogatási program költségvetésének 20%-ot meghaladó emelése olyan módosításnak minősül, amelyet be kell jelenteni a Bizottságnak.

39. Az ítélkezési gyakorlat szerint az alábbi intézkedéseket a létező támogatás olyan módosításainak tekintették, amelyek nem tisztán formai vagy adminisztratív jellegűek, és amelyek így új támogatásnak minősülnek: a jóváhagyott támogatási program kedvezményezett körének bővítése (vagy szűkítése); a program tartamának meghosszabbítása; illetve (az előző pontban említett 20%-os küszöb túllépése esetén) a programhoz rendelt költségvetési források emelése.²¹

¹⁷ Lásd a 659/1999 rendelet 17–19. cikkét.

¹⁸ Lásd a fenti 11. lábjegyzetben hivatkozott ítélkezési gyakorlatot.

¹⁹ Mivel a kérdést előterjesztő bíróság a 2002. évi határozatra koncentrál, annak vizsgálatára szorítkozom, hogy a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése a 659/1999 rendelet 1. cikke b) pontja ii. alpontjának értelmében vett létező támogatásnak minősül-e. Következésképpen nem fogom megvizsgálni, hogy e jogszabály az említett rendelkezés iv. alpontjának hatálya alá tartozik-e, amely szerint a támogatás „létező támogatásnak tekintendő” a visszatéríttetésére a Bizottság rendelkezésére álló, ugyanezen rendelet 15. cikkében előírt tízéves jogvesztő határidő lejártát követően. Azt a kérdést ugyanis, hogy az AU részére fizetett kártalanítás „létező támogatásnak tekintendő-e”, nem vetették fel sem az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásában, sem pedig a felek írásbeli észrevételeiben. Egyébiránt függetlenül attól, hogy milyen hatályt kell tulajdonítani a 659/1999 rendelet 15. cikkének, ha arra a nemzeti bíróságok előtt hivatkoznak (lásd e tekintetben: 2018. április 26-i ANGED-ítélet, C-233/16, EU:C:2018:280, 80. pont; 2019. január 23-i Fallimento Traghetti del Mediterraneo ítélet, C-387/17, EU:C:2019:51, 62. pont; 2002. április 30-i Government of Gibraltar kontra Bizottság ítélet, T-195/01 és T-207/01, EU:T:2002:111, 130. pont), az ügy irataiban rendelkezésre álló csekély mennyiségű információ nem teszi lehetővé annak eldöntését, hogy a jelen ügyben e határidő lejárt-e (lásd a lenti 49. lábjegyzetet).

²⁰ Az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló, 2004. április 21-i 794/2004/EK bizottsági rendelet (HL 2004. L 140., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 4. kötet, 3. o.; helyesbítés: HL 2011. L 114., 7. o.).

²¹ Lásd még, a Bizottság összeegyeztethetőségről szóló nyilatkozatához csatolt feltétel (nevezetesen, hogy a támogatási kérelemnek meg kell előznie a kivitelezés megkezdését) megsértését illetően: 2013. június 13-i HGA és társai kontra Bizottság ítélet (C-630/11 P–C-633/11 P, EU:C:2013:387, 93–95. pont).

40. Az engedélyezett támogatási program kedvezményezettjeit illetően a Bíróság a következőket tekintette új támogatásnak: azon szempontok módosítása, amelyek alapján az energiaadó visszatérítésének kedvezményezettjei azonosításra kerülnek (korábban csak a materiális javak előállítás terén aktív vállalkozások, majd szolgáltatók is);²² egy Mezzogiornóban (Olaszország) fennálló szociális tehercsökkentési program kiterjesztése Velence és Chioggia (Olaszország) vállalkozásaira;²³ valamint egy professzionális sportegyesületre vonatkozó adószabályozás személyi hatályának szűkítése (korábban minden ilyen egyesület, majd csak az előző pénzügyi évben pozitív pénzügyi mérleggel rendelkező négy professzionális sportegyesület).²⁴

41. A jóváhagyott támogatási program időbeli kiterjesztéseit illetően hivatkozni lehet például a fellebbezést követően is helybenhagyott²⁵ 2009. szeptember 9-i Diputación Foral de Álava és társai kontra Bizottság ítéletre (T-227/01–T-229/01, T-265/01, T-266/01 és T-270/01, EU:T:2009:315, 232–234. pont), amelyben a Törvényszék új támogatásnak tekintett egy olyan módosítást, amely először a fennálló adójóváírások tartamát, másodsor azok alkalmazási feltételeit (és így a kedvezményezettek körét), harmadszor pedig az adójóváírás alapját és százalékos arányát érintette. Ehhez hasonlóan a Bíróság új támogatásnak tekintette egy kedvezményes villamosenergia-díjszabás alkalmazásának tizennégy hónapos meghosszabbítását, amelyre egy nemzeti bíróság ideiglenes intézkedést elrendelő végzése alapján került sor.²⁶

42. A jóváhagyott támogatási program költségvetésének emeléseit illetően meg kell említeni, hogy az ítélezési gyakorlat szerint a 794/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése szerinti „támogatási program költségvetése” fogalom nem korlátozódik a ténylegesen nyújtott támogatások összegére. E fogalmat, éppen ellenkezőleg, úgy kell értelmezni, hogy az egy költségvetési keretösszeget takar, vagyis azt az összeget, amellyel az érintett támogatások nyújtásával megbízott szerv a támogatásnyújtás érdekében rendelkezik, amint azt az érintett tagállam a Bizottság számára bejelentette, és amint azt utóbbi jóváhagyta.²⁷

43. Így a Bíróság a következő intézkedéseket olyan módosításoknak tekintette, amelyek nem tisztán formai vagy adminisztratív jellegűek: az engedélyezett támogatási program számára biztosított költségvetés 50% feletti mértékben történő emelése (e program két évvel történő meghosszabbításával együttesen);²⁸ az engedélyezett támogatási program 10 millió eurós bejelentett költségvetésének további 10 millió euróval történő emelése;²⁹ valamint a több támogatási programot finanszírozó adókból származó bevételek emelkedése a Bizottság felé bejelentett becsült összegekhez képest (kivéve, ha az emelkedés a 794/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében meghatározott 20%-os küszöb alatt maradt).³⁰ Ezzel szemben valamely tagállami közszolgálati műsorszolgáltatás finanszírozási rendszerének olyan módosítása tekintetében, amely abban áll, hogy az audiovizuális vevőkészülék birtoklása címén fizetendő műsorszolgáltatási díjat felváltja a valamely lakás vagy üzlethelyiség

22 2019. november 14-i Dilly's Wellnesshotel ítélet (C-585/17, EU:C:2019:969, 51. és 61. pont). Lásd még: 2013. július 18-i P. ítélet (C-6/12, EU:C:2013:525, 47. pont).

23 2008. november 28-i Hotel Cipriani és társai kontra Bizottság ítélet (T-254/00, T-270/00 és T-277/00, EU:T:2008:537, 361. és 362. pont), fellebbezés alapján helyben hagyta a 2011. június 9-i Comitato „Venezia vuole vivere” és társai kontra Bizottság ítélet (C-71/09 P, C-73/09 P és C-76/09 P, EU:C:2011:368).

24 2019. február 26-i Athletic Club kontra Bizottság ítélet (T-679/16, nem tették közzé, EU:T:2019:112, 98–102. pont). Az az ok, amely miatt a létező támogatási program személyi hatályának szűkítését olyan módosításnak tekintették, amely nem tisztán formai vagy adminisztratív jellegű, az volt, hogy az differenciált adóztatást vezetett be a professzionális sport ágazatában. E differenciálás hatással lehetett e támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségének értékelésére, mivel kizárta, hogy a spanyol kormány meggyőzően hivatkozhasson a sport elősegítésének céljára.

25 A 2011. július 28-i Diputación Foral de Álava és társai kontra Bizottság ítélet (C-471/09 P–C-473/09 P, nem tették közzé, EU:C:2011:521) alapján.

26 2016. október 26-i DEI kontra Bizottság ítélet (C-590/14 P, EU:C:2016:797, 58. és 59. pont). Lásd még: 2013. december 4-i Bizottság kontra Tanács ítélet (C-111/10, EU:C:2013:785, 58. pont); 2014. március 20-i Rouse Industry kontra Bizottság ítélet (C-271/13 P, nem tették közzé, EU:C:2014:175, 30–39. pont).

27 2018. szeptember 20-i Carrefour Hypermarket és társai ítélet (C-510/16, EU:C:2018:751, 34. pont).

28 2010. május 20-i Todaro Nunziatina & C. ítélet (C-138/09, EU:C:2010:291, 47. pont).

29 2011. február 3-i Cantiere navale De Poli kontra Bizottság ítélet (T-584/08, EU:T:2011:26, 65. pont), fellebbezés alapján helybenhagyta: 2012. március 22-i Cantiere navale De Poli kontra Bizottság végzés (C-167/11 P, nem tették közzé, EU:C:2012:164).

30 2018. szeptember 20-i Carrefour Hypermarket és társai ítélet (C-510/16, EU:C:2018:751, 39–41., 50. és 53. pont).

birtoklása címén fizetendő műsorszolgáltatási hozzájárulás, megállapítást nyert, hogy az nem minősül valamely létező támogatás módosításának. A Bíróság megjegyezte, hogy a műsorszolgáltatási díj műsorszolgáltatási hozzájárulással történő felváltása nem eredményezte azon ellentételezés jelentős növekedését, amelyet a közszolgálati műsorszolgáltatók kaptak.³¹

44. A jelen ügyben, amint azt a fenti 11. pontban kiemeltem, a Bizottság úgy döntött, hogy a 2002. évi határozatban nem emel kifogásokat a 40/1997. sz. szicíliai tartományi törvény 11. cikkével vagy a 22/1999. sz. szicíliai tartományi törvény 7. cikkével (a továbbiakban: az 1997. és 1999. évi intézkedések) szemben.

45. Jeleznem kell, hogy az 1997. és 1999. évi intézkedések célja az 12/1989. sz. szicíliai tartományi törvény 1. cikkében előírt kártalanítás finanszírozása volt. Az intézkedések kifejezetten utalnak e rendelkezésre. A 40/1997. sz. szicíliai tartományi törvény 11. cikke 16 milliárd olasz líra (ITL) kiadást engedélyezett az 1993-ban, 1994-ben, 1995-ben, 1996-ban és 1997-ben levágott állatok után járó kártalanítás kifizetésére.³² A 22/1999. sz. szicíliai tartományi törvény 7. cikke további 20 milliárd ITL-t biztosított ugyanerre a célra.³³ Hangsúlyozom, hogy a Bíróság elé terjesztett dokumentumok alapján az 1997. és 1999. évi intézkedések láthatóan semmilyen hatást nem gyakoroltak a kártalanításhoz való jogra, illetve e kártalanítás 12/1989. sz. szicíliai tartományi törvény 1. cikkében meghatározott jellemzőire.

46. A 2002. évi határozatban a Bizottság úgy ítélte meg, hogy az 1997. és 1999. évi intézkedések az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének értelmében vett állami támogatásnak minősültek. A támogatás ugyanakkor összeegyeztethető volt a belső piaccal, mivel megfelelt az agrárágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatások 1.4.2–11.4.5. pontjában előírt négy feltételnek.³⁴ Először, a 2002. évi határozat szerint az olasz hatóságok előadták, hogy az 1997. és 1999. évi intézkedések tárgyát képező betegségek, vagyis a tuberkulózis, a brucellózis és a leukózis aggasztották a hatóságokat, valamint hogy az említett intézkedések az ilyen betegségek megelőzését, kezelését és felszámolását célzó nemzeti szabályozási keret részét képezték. Másodszor, a 2002. évi határozat rögzíti, hogy az olasz hatóságok szerint mind az 1997. évi, mind pedig az 1999. évi intézkedéseknek megelőzési és kártalanítási célja is volt. Harmadszor, e határozatból kitűnik, hogy szintén az olasz hatóságok szerint az 1997. és 1999. évi intézkedések összeegyeztethetőek voltak az uniós állategészségügyi szabályozás céljaival és rendelkezéseivel. Negyedszer, a 2002. évi határozat szerint az olasz hatóságok hangsúlyozták, hogy az 1997. és 1999. évi intézkedések az állattenyésztők által elszenvedett károk 50%-át fedezték, míg további 30%-ot (szarvasmarhák esetében) vagy 50%-ot (juh- és kecskefélék esetében) a nemzeti, nem tartományi intézkedések alapján nyújtott támogatások fedeztek. Következésképpen a szarvasmarhák tulajdonosai által elszenvedett károk 80%-a, illetve a juh- és kecskefélék tulajdonosai által elszenvedett károk 100%-a fedezve volt. A 2002. évi határozat ezenkívül megállapítja, hogy az olasz hatóságok szerint a túlkompenzálás kockázata csak azon idősebb állatok esetében merülne fel, amelyek csekély genetikai értékkel rendelkeznek. A Bizottság e tekintetben megjegyezte, hogy bizonyos mértékű túlkompenzálás egyedi esetekben elfogadható volt, ha az említett túlkompenzálás az adminisztratív egyszerűség következménye volt, mivel több ezer egyedi kérelmet kellett feldolgozni.

31 2018. december 13-i Rittinger és társai ítélet (C-492/17, EU:C:2018:1019, 63–67. pont). A létező támogatásnak nem minősülő intézkedéseket illetően utalni kell az 1994. augusztus 9-i Namur-Les assurances du crédit ítéletre (C-44/93, EU:C:1994:311, 28., 29. és 35. pont) is, amely egy támogatásban részesülő közintézmény tevékenységi körének bővítésére vonatkozott; valamint az 1999. június 17-i Piaggio ítéletre (C-295/97, EU:C:1999:313, 45–47. pont), amelyben a Bíróság megállapította, hogy pusztán az, hogy a Bizottság viszonylag hosszú ideig nem indított vizsgálatot egy állami intézkedés kapcsán, önmagában nem biztosítja ezen intézkedés létező támogatás jellegét.

32 A 40/1997. sz. szicíliai tartományi törvény 11. cikke szerint „a később módosított és felváltott 12/1989. sz. szicíliai tartományi törvény 1. cikkében rögzített célok megvalósítása céljából 16 milliárd ITL fordítható a fertőző betegségekkel 1993-ban, 1994-ben, 1995-ben, 1996-ban és 1997-ben történő megfertőződés miatt levágott állatok tulajdonosainak a szicíliai helyi egészségügyi hatóságtól járó összegek megfizetésére, valamint a gyógyításba bevont szabadfoglalkozású állatorvosoknak az említett évekre járó illetmény megfizetésére”.

33 A 22/1999. sz. szicíliai tartományi törvény 7. cikke „az 1999. költségvetési évre 20 milliárd ITL kiadást [engedélyezett] a 40/1997. sz. szicíliai tartományi törvény 11. cikkében foglalt célra”.

34 Lásd a fenti 8. lábjegyzetet.

47. Ebből következően a Bizottság, noha sajnálattal észlelte, hogy az 1997. és 1999. évi intézkedéseket az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésének megsértésével hajtották végre,³⁵ azt állapította meg, hogy azok az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése c) pontjának hatálya alá tartoznak, és ennél fogva összeegyeztethetők a belső piaccal.

48. Ebből következően, hogy az 1997. és 1999. évi intézkedéseket engedélyezett támogatási programnak, és ebből következően a 659/1999 rendelet 1. cikke b) pontja ii. alpontjának értelmében vett létező támogatásnak kell tekinteni.

49. Ennél fogva meg kell vizsgálni, hogy a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése az 1997. és 1999. évi intézkedések olyan módosításának minősül-e, amely nem a 659/1999 rendelet 1. cikke b) pontjának és a 794/2004 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének értelmében vett „tisztán formai vagy adminisztratív jellegű módosítás”.

50. Emlékeztetni kell arra, hogy az ítélezési gyakorlat szerint az állami támogatások belső piaccal való összeegyeztethetlenségének az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésében kimondott általános elvétől való eltéréseként a Bizottság támogatási programokat engedélyező határozatait szigorúan kell értelmezni.³⁶

51. Álláspontom szerint a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése a 2002. évi határozat által engedélyezett támogatási program nem tisztán formai vagy adminisztratív jellegű módosítása.

52. Ennek oka az, hogy a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikke (16) bekezdésének célja a 12/89. sz. szicíliai tartományi törvény 1. cikke által előírt kártalanítás finanszírozása. Ennek érdekében 20 millió euró kiadást engedélyez a 2000 és 2006 között levágott állatok után. Úgy tűnik, hogy az 1997. és 1999. évi intézkedésekhez hasonlóan,³⁷ a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése semmilyen hatást nem gyakorol a szóban forgó kártalanításhoz való jogra vagy bármely jellemzőjére, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

53. Ebből következően, hogy a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikke (16) bekezdésének célja először az, hogy meghosszabbítsa a szóban forgó kártalanítást (ami a 2000 és 2006 között levágott állatok tulajdonosainak jár, míg az 1997. és 1999. évi intézkedéseket kizárólag az 1993 és 1997 között levágott állatok vonatkozásában alkalmazták), másodszor pedig az e kártalanítás céljára rendelt költségvetés emelése (20 millió euróval, míg az 1997. és 1999. évi intézkedések 36 milliárd líra, azaz körülbelül 18 592 448 euró kiadást engedélyeztek).³⁸

54. A támogatási programhoz rendelt költségvetés – ahogy az a 2002. évi határozatban szerepel – emelése tehát úgy tűnik, jóval meghaladja a 794/2004 rendelet 4. cikkének (1) és (2) bekezdésében megállapított 20%-os küszöböt.³⁹ Ezt természetesen meg kell vizsgálnia a kérdést előterjesztő bíróságnak. Amennyiben e bíróság megerősítené, hogy ez az emelés meghaladja a 20%-os küszöböt, abból az következne, hogy a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése a 2002. évi határozat által engedélyezett támogatási programnak nem tisztán formai vagy adminisztratív jellegű módosítása. Ez annál is inkább igaz lenne, mivel a létező támogatási programhoz rendelt költségvetés emelése összekapcsolódik e program hatéves meghosszabbításával. E következik a fenti 41–43. pontban hivatkozott ítélezési gyakorlatból is.

35 A 40/1997. sz. szicíliai tartományi törvény 11. cikkét annak elfogadása előtt bejelentették a Bizottságnak, de az még a 2002. évi határozat elfogadását megelőzően hatályba lépett.

36 2018. szeptember 20-i Carrefour Hypermarchés és társai ítélet (C-510/16, EU:C:2018:751, 37. pont).

37 Lásd a fenti 45. pontot.

38 Az euró-átváltási arány a Bizottság által a 2002. évi határozatban kiszámítottnak felel meg (lásd annak 4. oldalát).

39 Ez még akkor is igaz, ha figyelembe vesszük a 2002. évi határozatban (lásd annak 4. oldalát) említett azon lehetőséget, hogy további támogatás nyújtható, 17 637 516 000 ITL összegben (körülbelül 9 109 017 euró) 1996-ra, és 19 898 146 000 ITL összegben (körülbelül 10 276 535 euró) 1997-re.

55. Ezenfelül megjegyzem, hogy a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdéséhez, valamint az 1997. és 1999. évi intézkedésekhez hasonló intézkedéseket, vagyis olyan intézkedéseket, amelyek célja a 12/89. sz. szicíliai tartományi törvény 1. cikke által előírt kártalanítás finanszírozása volt, bejelentettek a Bizottságnak, amely úgy döntött, hogy nem emel kifogásokat azok vonatkozásában. A 2002. évi határozatban szereplő információk szerint,⁴⁰ amint azt az Olasz Köztársaság is megerősítette a pervezető intézkedésekre adott válaszában, ez volt a helyzet először is az 5/1993. sz. szicíliai tartományi törvény⁴¹ esetében, amely 10 milliárd ITL (körülbelül 5 millió euró) kiadást engedélyezett, és amelyet az 1993. április 2-i határozat⁴² hagyott jóvá, másodszor pedig a 28/1995. sz. szicíliai tartományi törvény⁴³ esetében, amely 16 milliárd ITL (körülbelül 9,7 millió euró) kiadást engedélyezett, és amelyet az 1995. szeptember 15-i határozat hagyott jóvá.⁴⁴ Ez alátámasztja azt a következtetésemet, amely szerint a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése, más finanszírozási intézkedésekhez hasonlóan, új támogatásnak minősül, amelyet végrehajtása előtt be kell jelenteni a Bizottságnak.

56. Azt is megjegyzem, hogy a 12/1989. sz. szicíliai tartományi törvény 1. cikke, amely láthatóan a szóban forgó kártalanítást biztosító anyagi jogi szabály,⁴⁵ maga is a Bizottság kifogást nem emelő határozatának tárgya volt (a továbbiakban: az 1989. évi határozat).⁴⁶ E tekintetben hangsúlyozom, hogy azt a kérdést, hogy a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdését létező támogatási program nem tisztán formai vagy adminisztratív jellegű módosításának kell-e tekinteni, a 2002. évi határozatra, nem pedig az 1989. évi határozatra tekintettel kell értékelni. Ennek oka az, hogy a módosítás különösen az engedélyezett támogatási programhoz rendelt költségvetést érintette, amelyet többször megemeltek, a legutolsó emelés pedig a 2002. évi határozat szerinti engedélyezés tárgyát képezte.

57. Megállapítom, hogy az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló nemzeti intézkedés, amelynek kizárólagos célja a jóváhagyott támogatási program költségvetésének emelése és e program hat évvel történő meghosszabbítása, a 659/1999 rendelet 1. cikkének c) pontja értelmében vett létező támogatás módosításának minősül, kivéve ha ez az emelés nem éri el a 794/2004 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének második mondatában meghatározott 20%-os küszöböt, amit a nemzeti bíróságnak kell megvizsgálnia.

40 Lásd a 2002. évi határozat 3. oldalát, valamint 2. lábjegyzetét.

41 Legge Regione Sicilia 5 gennaio 1993, n. 5 – Rifinanziamento dell'articolo 1 della legge regionale 5 giugno 1989, n. 12 relativa a „Interventi per favorire il risanamento ed il reintegro degli allevamenti zootecnici colpiti dalla tubercolosi, dalla brucellosi e da altre malattie infettive e diffusive e contributi alle associazioni degli allevatori” ([A 12/89. sz. szicíliai tartományi törvény] 1. cikkének finanszírozásáról szóló, 1993. január 5-i 3. sz. törvény; a továbbiakban: 5/1993. sz. szicíliai tartományi törvény). Az 5/1993. sz. szicíliai tartományi törvény 1. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „[a 12/1989. sz. szicíliai tartományi törvény] 1. cikkében rögzített célok megvalósítása céljából az 1992. költségvetési évben 9000 millió ITL, az 1993. költségvetési évben pedig 1000 millió ITL fordítható az 1990-ben, 1991-ben és 1992-ben a tuberkulózissal, brucellózissal vagy más fertőző betegséggel való megfertőződés miatt levágott állatok tulajdonosainak járó kártalanítás, valamint a gyógyításba bevont szabad foglalkozású állatorvosoknak az említett évekre járó illetmény megfizetésére”.

42 A 125/93. számú állami támogatásról szóló, 1993. április 2-i bizottsági határozat – Olaszország (Szicília) – Létező támogatás (149/89. sz.) módosítása refinanszírozási intézkedés révén. Megbetegedett szarvasmarhák és juhok megsemmisítése (HL 1993. C 183., 7. o.). Az euróra való átváltás e határozatból ered.

43 Legge Regione Sicilia 4 aprile 1995, n. 28 – Norme per favorire il risanamento e il reintegro degli allevamenti zootecnici colpiti da malattie infettive. Istituzione dell'anagrafe zootecnica. Norme per l'Ente di sviluppo agricolo e per il settore agricolo. Modifiche alla legge regionale 25 marzo 1986, n. 13 (A fertőző megbetegedésekkel sújtott állatállományok meggyógyításának és helyreállításának elősegítését célzó intézkedésekről, az állatállomány-nyilvántartás létrehozásáról, a mezőgazdasági fejlesztési és mezőgazdasági ágazati ügynökség javára szóló intézkedésekről, valamint az 1986. március 25-i 13. szicíliai tartományi törvény módosításáról szóló, 1995. április 4-i 28. sz. törvény; a továbbiakban: 28/1995. sz. szicíliai tartományi törvény). A 28/1993. sz. szicíliai tartományi törvény 1. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „[a 12/1989. sz. szicíliai tartományi törvény] 1. cikkében rögzített célokra az 1995. költségvetési évben 16 000 millió ITL fordítható az 1993-ban, 1994-ben és 1995-ben a tuberkulózissal, brucellózissal vagy más fertőző betegséggel való megfertőződés miatt levágott állatok tulajdonosainak járó kártalanítás, valamint a gyógyításba bevont szabadfoglalkozású állatorvosoknak az említett évekre járó illetmény megfizetésére”.

44 Az N 485/A/95. számú állami támogatásról szóló 1995. szeptember 15-i bizottsági határozat – Olaszország (Szicília) – A 28/1995. sz. tartományi törvény 1., 2. és 8. cikke (HL 1997. C 216., 26. o.). Az euróra való átváltás e határozatból ered.

45 Mint azt a fenti 45. és 53. pontban említettem, a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése és a 40/1997. sz. szicíliai tartományi törvény 11. cikke kifejezetten hivatkozik a 12/1989. sz. szicíliai tartományi törvény 1. cikkére, viszont nem módosít a kártalanításhoz való jogon, illetve e kártalanítás bármely jellemzőjén (ahogyan azt a 12/1989. sz. szicíliai tartományi törvény 1. cikke szabályozza).

46 Az N 149/89. számú állami támogatásról szóló 1989. július 14-i bizottsági határozat – Olaszország (Szicília) – A tuberkulózissal és brucellózissal sújtott állományok javítását célzó intézkedések (lásd a Bizottság tizenkilencedik versenypolitikai jelentését, közzétéve 1990-ben, 297. o.).

58. Ebből következik, hogy a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdését végrehajtása előtt be kellett volna jelenteni a Bizottságnak, amelynek jóvá kellett hagynia azt, az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésének megfelelően.

59. Nem vitatott, hogy a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdését nem jelentették be a Bizottságnak.

60. Ugyanakkor, amint azt a fenti 27. pontban említettem, a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése mentesülhetett volna az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség alól, ha az, amint azt az olasz kormány állítja, a 702/2014 rendelet szerinti csoportmentesség hatálya alá tartozott volna, vagy pedig, amint azt a Bizottság állítja, ha az az 1408/2013 rendelet értelmében vett csekély összegű támogatásnak minősült volna. A továbbiakban megvizsgálom, hogy fennáll-e ez a helyzet.

2. A 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése mentesül-e a bejelentési kötelezettség alól a 702/2014 rendelet vagy az 1408/2013 rendelet alapján?

61. Megjegyzem, hogy írásbeli észrevételeiben az olasz kormány előadta, hogy a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése a 702/2014 rendelet hatálya alá tartozik. Álláspontja szerint e rendelet alkalmazandó *ratione temporis* a jelen ügyre, annak 51. cikke alapján, és amint azt a fenti 29. pontban kiemelt, a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése megfelel a 702/2014 rendelet 26. cikkében foglalt feltételeknek.

62. Pervezető intézkedések útján a Bíróság azzal kapcsolatos kérdést intézett a Bíróság alapokmányának 23. cikkében hivatkozott érdekelt felekhez, hogy a 702/2014 rendelet *ratione temporis* alkalmazandó volt-e a jelen ügyre, illetve hogy a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése megfelel-e az e rendelet 26. cikkében foglalt feltételeknek.

63. E kérdésekre adott válaszában az ASPC előadta, hogy a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése kívül esik a 702/2014 rendelet hatályán, ahogy azt e rendelet 1. cikke meghatározza. Mindenesetre e tartományi törvény semmiképpen nem felelt meg a 702/2014 rendelet 26. cikkében foglalt feltételeknek.

64. Az olasz kormány megismételte a fenti 61. pontban összefoglalt álláspontját.

65. A Bizottság előadta, hogy a 702/2014 rendelet *ratione temporis* alkalmazandó volt ugyan, de valószínűtlen, hogy a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése megfelelt az e rendelet 26. cikkében foglalt feltételeknek.

66. Mivel az ügy irataiban szereplő információk korlátozottak, nem vagyok abban a helyzetben, hogy el tudjam dönteni, teljesültek-e a 702/2014 rendelet 26. cikkében foglalt feltételek. Mindazonáltal megpróbálok némi iránymutatást nyújtani a kérdést előterjesztő bíróság számára.

67. Először is, amint azt az olasz kormány és a Bizottság kifejti, a 702/2014 rendelet *ratione temporis* alkalmazandónak tűnik a jelen ügyre.

68. Kétségtelen, hogy a 702/2014 rendelet 2014. július 1-jén⁴⁷ lépett hatályba, vagyis minden valószínűség szerint⁴⁸ azt követően, hogy a szóban forgó kártalanítást megfizették AU részére.⁴⁹

69. Ugyanakkor a 702/2014 rendelet 51. cikkének (1) bekezdésében az szerepel, hogy az alkalmazandó „a hatálybalépésének időpontja előtt odaítélt egyedi támogatásokra is”, amennyiben az ilyen egyedi támogatások megfelelnek az e rendeletben megállapított feltételeknek.

70. Ennélfogva e rendelet alkalmazandó a jelen ügyre, amennyiben teljesülnek e feltételek, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.⁵⁰

71. Másodszor, emlékeztetni kell arra, hogy a 702/2014 rendelet 3. cikke alapján a támogatási program keretében nyújtott egyedi támogatások összeegyeztethetők a belső piaccal, és mentesülnek az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség alól, ha megfelelnek az e rendelet I. fejezetében megállapított feltételeknek, valamint az e rendelet III. fejezetében a vonatkozó támogatási kategória tekintetében megállapított konkrét feltételeknek.

72. A 702/2014 rendelet I. fejezetében megállapított feltételeket illetően megjegyzem különösen azt, hogy láthatóan a rendelet 4. cikkében hivatkozott bejelentési küszöbértékek egyikét sem kell alkalmazni; hogy a szóban forgó kártalanítás megfelel az átláthatósági követelménynek, mivel vissza nem térítendő támogatásból áll (lásd az 5. cikk (2) bekezdésének a) pontját); valamint hogy mivel az a levágott állatok tulajdonosai által elszenvedett kár megtérítésére irányul, nem kell bizonyítani az ösztönző hatást (lásd a 6. cikk (5) bekezdésének d) pontját).

73. Ami a 702/2014 rendelet III. fejezetében megállapított feltételeket illeti, a vonatkozó támogatási kategória a rendelet 26. cikkében meghatározott kategória, amely többek között az állatbetegségek megelőzésével, megfékezésével és felszámolásával kapcsolatos költségek fedezéséhez, valamint az ilyen betegségek által okozott károk orvoslásához nyújtott támogatásokra vonatkozik.

74. Először is, az olasz kormány előadja, hogy e tekintetben a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése az érintett állatbetegség megelőzését, megfékezését vagy felszámolását célzó nemzeti program része, amint azt a 702/2014 rendelet 26. cikkének (1) bekezdése előírja. Megjegyzem, hogy a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése, a 2002. évi határozat és az ASPC által a Bíróság írásbeli kérdéseire adott válasz utalnak egy másik kártalanításra is, amelyet nemzeti, nem tartományi jogszabály ír elő, és amely kiegészíti a szóban forgó kártalanítást.⁵¹

47 Lásd a 702/2014 rendelet 52. cikkét.

48 Az ügy irataiból nem tűnik ki, hogy a szóban forgó kártalanítást pontosan mikor fizették meg AU részére – sőt, amint azt a Bizottság megjegyzi, az sem, hogy egyáltalán megfizették-e. Az érvelés kedvéért ugyanakkor feltételezni fogom, hogy e kártalanítást megfizették AU részére, mivel ilyen kifizetés hiányában nem nyújtottak az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének értelemben vett állami támogatást AU részére. Ennek oka, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdéséhez hasonló *többéves program* esetében a támogatást nem lehetett a kedvezményezett részére nyújtottnak tekinteni mindaddig, amíg az ténylegesen meg nem kapta azt – szemben azzal az időponttal, amikor a többéves programot elfogadták (lásd: 2011. december 8-i France Télécom kontra Bizottság ítélet, C-81/10 P, EU:C:2011:811, 82. pont; 2016. október 5-i Diputación Foral de Bizkaia kontra Bizottság végzés, C-426/15 P, nem tették közzé, EU:C:2016:757, 29. és 30. pont; 2020. október 28-i INAIL-ítélet, C-608/19, EU:C:2020:865, 34. pont; 2018. november 29-i ARFEA kontra Bizottság ítélet, T-720/16, nem tették közzé, EU:T:2018:853, 171–187. pont).

49 A szóban forgó kártalanítást legkorábban 2008-ban fizethették ki AU részére, mivel 2008-ban a Giudice unico del Tribunale di Catania (a cataniai bíróság egyesbírája) helyt adott AU azon végzés kibocsátására irányuló kérelmének, amely az ASPC-t a szóban forgó kártalanítás kifizetésére kötelezi (lásd a fenti 8. pontot).

50 Lásd analógia útján: 2019. november 14-i Dilly's Wellnesshotel ítélet (C-585/17, EU:C:2019:969, 76. és 77. pont). Ez az ítélet a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőségéről szóló, 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL 2014. L 187., 1. o.; helyesbítés: HL 2016. L 149., 8. o.) 58. cikkének (1) bekezdésére vonatkozik, amely a 702/2014 rendelet 51. cikkének (1) bekezdéséhez hasonlóan azt mondja ki, hogy „[e]z a rendelet alkalmazandó a hatálybalépése előtt nyújtott egyedi támogatásra is, amennyiben a támogatás megfelel az e rendeletben megállapított valamennyi feltételnek [...]”.

51 Közelebbről a 12/1989. sz. szicíliai tartományi törvény 1. cikke a legge 9 giugno 1964, n. 615 – Bonifica sanitaria degli allevamenti dalla tubercolosis e dalla brucellosisra (a tuberkulózissal és brucellózissal sújtott állományok gyógyításáról szóló, 1964. június 9-i 615. sz. törvény) utal, amelyre az ASPC is hivatkozik.

75. Másodszor, azokra az állatbetegségekre, amelyek után a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdése alapján kártalanítást fizetnek, vagyis a tuberkulózisra és a leukózisra (szarvasmarhák esetében), illetve a brucellózisra (szarvasmarhák, valamint juh- és kecskefélék esetében), hivatkozik az Állategészségügyi Világszervezet állatbetegségeket felsoroló jegyzéke,⁵² amint azt a 702/2014 rendelet 26. cikkének (4) bekezdése előírja.

76. Harmadszor, a Bizottság azt állítja, hogy a jelen ügyben nem teljesül a 702/2014 rendelet 26. cikkének (6) bekezdésében előírt azon feltétel, amely szerint a támogatást az állatbetegség miatti költségek vagy veszteségek keletkezésének időpontjától számított négy éven belül ki kell fizetni. E tekintetben megjegyzem, hogy a szóban forgó kártalanítást valószínűleg legkorábban 2008-ban fizették ki AU részére,⁵³ és az – az ASPC írásbeli észrevételei szerint – a 2003-tól kezdődően levágott állatokra vonatkozott. Amennyiben ez helytálló, úgy a szóban forgó kártalanításnak legalábbis egy részét a 702/2014 rendelet 26. cikke (6) bekezdésének megsértésével fizették ki AU részére. Erről szintén a kérdést előterjesztő bíróságnak kell meggyőződnie.

77. Negyedszer, az ASPC előadja, hogy a szóban forgó kártalanítás nem felel meg a 702/2004 rendelet 26. cikkének (7) és (8) bekezdésében meghatározott feltételeknek, amennyiben az az e rendelkezésben felsorolt támogatható költségek fedezése helyett kizárólag az állattenyésztők elszenvedett kárának megtérítésére irányul. Ezenkívül az ASPC szerint a szóban forgó kártérítésnek az állatok faja, neme és életkora alapján történő kiszámítása nem felel meg az ugyanezen rendelet 26. cikkének (9) bekezdésében meghatározott feltételeknek, amely előírja, hogy a számításnak a levágott állatok piaci értékén kell alapulnia.

78. Az ASPC érvelése véleményem szerint nem meggyőző. Függetlenül az olasz kormány azon állításától, amely szerint a szóban forgó kártalanítás megelőző és kompenzációs jellegű lehet, megállapítom, hogy a 702/2014 rendelet 26. cikke értelmében vett támogatásnak lehet kizárólagos tárgya az állattenyésztők állatok levágása után járó kártalanítása. Ennek oka az, hogy e rendelkezés az első bekezdése szerint nemcsak az állatbetegségek „megelőzésével, megfékezésével és felszámolásával” kapcsolatos költségek fedezéséhez nyújt támogatást a kis- és középvállalkozások javára, hanem „az említett vállalkozások számára az állatbetegségek [...] által okozott veszteségek *ellentételezésére*” is.⁵⁴ Ezenfelül álláspontom szerint a 702/2014 rendelet 26. cikkének (7), (8) és (9) bekezdése különböző intézkedésekre vonatkozik. Míg a 26. cikk (7) bekezdése a „megelőzésre irányuló intézkedésekre” vonatkozik, a 26. cikk (8) bekezdése a „megfékezésre és felszámolásra irányuló intézkedésekre”, a 26. cikk (9) bekezdése pedig „az állatbetegségek [...] okozta károk orvoslásához nyújtott támogatásra”. Ennélfogva, amennyiben a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdésének kizárólagos célja, amint azt az ASPC állítja, hogy kártalanítást nyújtson az állattenyésztők számára az állatok levágásáért, az ilyen jogszabály alapján nyújtott kártalanítást a 702/2014 rendelet 26. cikke (9) bekezdésének megfelelően kellett volna kiszámítani, vagyis „a levágott [...] állatok [...] piaci értéke” és a kapcsolódó „bevételekiesés” alapján. Ebben az esetben nem lehet figyelembe venni a 26. cikk (7) és (8) bekezdésében felsorolt támogatható költségeket, mivel e bekezdések a támogatási intézkedések más típusaira vonatkoznak. Végül nem látom be, hogy a levágott állatok fajtát, nemét és életkorát miért ne kellene – mint azt az ASPC állítja – releváns tényezőnek tekinteni piaci értékük meghatározása céljából.

79. Ötödször, a kérdést előterjesztő bíróságnak meg kell vizsgálnia, hogy nem került-e sor – amint azt az ASPC előadja – a kitörés hivatalos elismerésére, amint azt a 702/2014 rendelet 26. cikkének (10) bekezdése megköveteli.

⁵² E jegyzék elérhető az Állategészségügyi Világszervezet weboldalán.

⁵³ Lásd a fenti 8. lábjegyzetet.

⁵⁴ Kiemelés tőlem.

80. Hatodszor, megjegyzem, hogy a 2002. évi határozatban a Bizottság engedékenységet tanúsított a 702/2014 rendelet 26. cikkének (13) bekezdésében szereplő azon követelmény⁵⁵ tekintetében, amely szerint a 26. cikk alapján nyújtott támogatás és „[a] kedvezményezett által kapott [...] egyéb kifizetések” nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100%-át (a jelen esetben a piaci érték és a kapcsolódó bevételkiesés 100%-át). Amint azt a fenti 46. pontban megemlítettem, a Bizottság ebben a határozatban – adminisztratív egyszerűségi okokból – elfogadta, hogy egyedi esetekben fennállhat a túlkompenzálás bizonyos foka.

81. Ennélfogva, amennyiben a kérdést előterjesztő bíróság úgy vélné, hogy a jelen ügyben teljesültek a 702/2014 rendelet I. fejezetében és 26. cikkében felsorolt feltételek, abból az következne, hogy az olasz hatóságok nem sértették meg az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdését, amennyiben a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdését végrehajtása előtt nem jelentették be.

82. Ezzel szemben, ha a kérdést előterjesztő bíróság úgy ítélné meg, különösen a fenti 76. pont fényében, hogy e feltételek nem teljesültek, az említett jogszabályt az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésének megsértésével hajtották volna végre. Amint ugyanakkor azt a fenti 60. pontban kiemelttem, a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdését mindazonáltal az említett rendelkezésnek megfelelően hajtották volna végre, ha, amint azt a Bizottság állította a Bíróság kérdéseire adott válaszában, az az 1408/2013 rendelet értelmében vett csekély összegű támogatásnak minősül.

83. E tekintetben megjegyzem, hogy bár e rendelet 2014. január 1-jén lépett hatályba,⁵⁶ mindazonáltal *ratione temporis* alkalmazhatónak tűnik 7. cikkének (1) bekezdése alapján. E rendelkezés a 702/2014 rendelet 51. cikkének (1) bekezdéséhez hasonlóan azt mondja ki, hogy az 1408/2013 rendeletet „kell alkalmazni az e rendelet hatálybalépése előtt odaítélt támogatásokra, amennyiben azok az [abban] foglalt valamennyi követelménynek megfelelnek”. E tekintetben a 702/2014 rendelettel kapcsolatban hivatkozott érvelésre az 1408/2013 rendeletet illetően is lehet hivatkozni.⁵⁷

84. Az 1408/2013 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése szerint, „[a]mennyiben a támogatási intézkedések megfelelnek az e rendeletben megállapított feltételeknek, úgy azokat úgy kell tekinteni, hogy nem felelnek meg az [EUMSZ 107. cikk] (1) bekezdése valamennyi feltételének, és ezért nem tartoznak az [EUMSZ 108. cikk] (3) bekezdésében foglalt bejelentési kötelezettség hatálya alá”.

85. Az AU részére fizetett 11 930,08 euró összegű kártalanítás nem haladja meg a csekély érték vonatkozásában az 1408/2013 rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében rögzített küszöbértéket (feltéve, hogy bármely három pénzügyi év időszakában AU részére nem nyújtottak olyan további támogatást, amely a fent hivatkozott támogatással együttesen túllépne a csekély érték küszöbértékén). A kérdést előterjesztő bíróságnak kell meggyőződnie arról, hogy az Olaszországban a mezőgazdasági vállalkozások részére nyújtott csekély összegű támogatások halmozott összege nem haladja meg az e rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében és mellékletében meghatározott nemzeti korlátot.

86. Megállapítom, hogy a 19/2005. sz. szicíliai tartományi törvény 25. cikkének (16) bekezdéséhez hasonló nemzeti intézkedés mentesülhet az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében foglalt bejelentési kötelezettség alól, amennyiben megfelel a 702/2014 rendelet I. fejezetében és 26. cikkében felsorolt feltételeknek, különösen az e rendelet 26. cikkének (6) bekezdésében foglalt azon feltételnek, amely szerint a támogatást az állatbetegség miatti költségek vagy veszteségek keletkezésének időpontjától számított négy éven belül ki kell fizetni, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia. Az ilyen intézkedés akkor is mentesülhet a bejelentési kötelezettség alól, ha megfelel az 1408/2013 rendeletben foglalt feltételeknek, amit szintén a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

⁵⁵ Vagyis inkább az agrárgazdaságban nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatások (lásd a fenti 34. lábjegyzetet) 11.4.5. pontjában szereplő hasonló követelmény tekintetében, mivel a 702/2014 rendeletet még nem fogadták el, amikor a 2002. évi határozatot meghozták.

⁵⁶ Lásd az 1408/2013 rendelet 8. cikkét.

⁵⁷ Lásd a fenti 67–69. pontot.

IV. Véggövetkeztetés

87. A fenti megfontolások tükrében azt javaslom a Bíróságnak, hogy a Corte suprema di cassazione (semmitőszék, Olaszország) által feltett kérdésekre a következőképpen válaszoljon:

- 1) Az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló nemzeti intézkedés, amelynek kizárólagos célja a jóváhagyott támogatási program költségvetésének emelése és e program hat évvel történő meghosszabbítása, az [EUMSZ 108. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet 1. cikkének c) pontja értelmében vett létező támogatás módosításának minősül, kivéve ha ez az emelés nem éri el az [EUMSZ 108. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló, 2004. április 21-i 794/2004/EK bizottsági rendelet 4. cikke (1) bekezdésének második mondatában előírt 20%-os küszöböt, amit a nemzeti bíróságnak kell megvizsgálnia.
- 2) Az ilyen intézkedés mentesülhet az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alól, amennyiben megfelel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének alkalmazásában a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatások bizonyos kategóriáinak a belső piaccal összeegyeztethetőség nyilvánításáról szóló, 2014. június 25-i 702/2014/EU bizottsági rendelet I. fejezetében és 26. cikkében felsorolt feltételeknek, különösen az e rendelet 26. cikkének (6) bekezdésében foglalt azon feltételnek, amely szerint a támogatást az állatbetegség miatti költségek vagy veszteségek keletkezésének időpontjától számított négy éven belül ki kell fizetni, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia. Ez az intézkedés akkor is mentesülhet a bejelentési kötelezettség alól, ha megfelel az [EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikknek] a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2013. december 18-i 1408/2013/EU bizottsági rendeletben foglalt feltételeknek, amit szintén a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.